

שטר היתר עסקא מהודר

הגדרות

"עסקא כספית" – כל סוגי אשראי ופיקדונות, כולל חיובים, התחייבויות, ערבויות, משכנתאות וחשכונות שהאוניברסיטה צד לה. **"תנאי העסקא הכספית"** – אינם מפורטים בשטר זה אלא בהסכם נפרד שנערך בין שני הצדדים לעסקא הכספית.

"המקבל" – אדם או גוף לרבות חברה ותאגיד מכל סוג שהוא, ו/או באי כוחם המקבלים כסף או שווה כסף או מתחייבים במסגרת עסקא כספית.

"המפקיד" – אדם או גוף, לרבות חברה ותאגיד מכל סוג שהוא, ו/או באי כוחם הנותנים כסף או שווה כסף למקבל או מקבלים התחייבות מהמקבל במסגרת עסקא כספית.

"האוניברסיטה" – **האוניברסיטה העברית בירושלים**. בעסקאות מסוימות יכולה האוניברסיטה להיות מוגדרת כמקבל ובאחרות כמפקיד.

"ריבית" – סכום אותו מחזיר הלווה הנוסף על סכום ההלוואה, ומבלי לגרוע מכלליות האמור לרבות ריבית דריבית.

"פקדון" – חלק מעסקא כספית וכן חלק בנכסי ועסקי המקבל, שעל פי תנאי שטר זה אינו בבעלות המקבל אלא באחריותו כשומר שכר. ברווח או בהפסד שיגרם לפקדון נושא המפקיד, כאשר חלק מן הרווח, על פי מה שסוכם בין הצדדים, ניתן למקבל כשכר על התעסקותו בהשקעה.

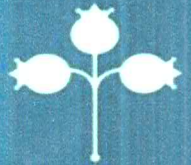
"עסקא" – מונח הלכתי הבא לבטא סוג של עסקא בין המפקיד ובין המקבל אשר מטרתה לאפשר למפקיד לקבל רווחים מהשקעתו מבלי לעבור על איסור ריבית. בעסקא זו מוגדרת חלק מהעסקא הכספית כהלוואה החוזרת בזמן הפירעון בדיוק כפי שנתקבלה ללא תלות בשאלה האם המקבל הרוויח או הפסיד. חלק אחר של העסקא הכספית מוגדר כפיקדון.

מבוא

המבוא לשטר **וההגדרות** מהווים חלק בלתי נפרד ממנו. **הכותרות** בשטר נועדו להקל על הקריאה בו, אינן מחייבות ואינן מהוות חלק ממנו כלל ועיקר. **הואיל** והאוניברסיטה אינה רוצה לעבור על איסור ריבית. **והואיל** והאוניברסיטה מעוניינת כי כל עסקאותיה, גם אלו שזוכות בהן ריבית, יהיו כשרות על פי דיני ישראל. **והואיל** והגורמים המוסמכים באוניברסיטה הסמיכו את הח"מ להחליט ולחתום בשם האוניברסיטה על השטר. **לכן** הח"מ מצהירים ומתחייבים בזאת בשם האוניברסיטה, על כל סניפיה כדלקמן:

1. הגדרת ההלוואה כעסקא וכפיקדון

- כל עסקא כספית שיש בה חשש איסור ריבית מכל סוג איסור שהוא, ואפילו מוזכר בה לשון ריבית או ריבית דריבית, תהיה ביד המקבל בתורת עסקא ע"פ הגדרתה במבוא לשטר. מוסכם כי חלקו של המקבל ברווח העסקא יהיה 50%, ואם יהיה הפסד ישא המקבל ב-30% ממנו והמפקיד ב-70%. במקרים בהם, לפי כללי ההלכה, אין בתנאי העסקא הנ"ל בכדי לבטל את איסור הריבית, תהיה העסקא הכספית כולה ביד המקבל כפיקדון, כאשר חלקו של המפקיד ברווח הוא 90% וחלקו של המקבל 10%.
- המקבל יעסוק בשיעור דמי העסקא הכספית בכל עסקיו ונכסיו הטובים, המותרים והמובחרים ביותר, בין בעסקיו ונכסיו הקיימים ובין בעסקים ונכסים שמכאן ולהבא.
- בכל מקרה, לרבות מקרה בו לוקח את דמי העסקא הכספית שלא למטרות השקעה ומסחר, או מקרה בו העסקא הכספית ניתנת למטרה מסויימת, מקנה המקבל למפקיד חלק בכל עסקיו ונכסיו הטובים, המותרים, והמובחרים ביותר, אשר בידו להקנותם, בין אלו הקיימים ובין אלו שיקנה מכאן ולהבא, עפ"י שמאים שזהותם תקבע ע"י האוניברסיטה. לפיכך כל רווח והפסד שיווצרו למקבל מנכסיו ועסקיו הנ"ל, בין הקיימים ובין אלה שיהיו עד מועד השבת הכספים, ייחשבו מרווח והפסד העסקא ו/או הפיקדון. כל הרכישות והקניינים ייעשו לטובת המפקיד באופן המועיל ביותר על פי ההלכה היהודית. המפקיד גומר בדעתו לקנות בכל קנין המועיל.
- מותנה בזאת כי כל תשלום או הטבה שינתנו לפני ההתעסקות האמורה לעיל (סעיף 1.ב.) יהיו כתשלום על חשבון חלקו של המפקיד האמור לעיל (סעיף 1.א.). כל תשלום או הטבה שינתנו למפקיד, ואשר המפקיד אינו זכאי להם על פי תנאי שטר זה, יהיו כתשלום על חשבון חובו של המקבל.

2. ברירת המחדל – תנאי ההלוואה המוסכמים

- א. לשם מילוי חובתו של המקבל האמורה לעיל (סעיף 1.א.) יוכל המקבל לשלם למפקיד את הסכום שהוסכם ביניהם במסגרת תנאי העסקה הכספית.
- ב. במידה וישלם המקבל למפקיד את הסכומים הנ"ל יהיה פטור מחובת הוכחה ומשבועה כפי שתובא להלן (סעיף 3) ומותר הרווח יהיה שייך למקבל לבדו.

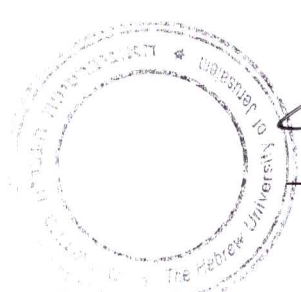
3. הראיות הנדרשות

- א. על המקבל להוכיח שנהג ועסק בנאמנות בדמי העסקה הכספית, בהתאם לתנאי שטר זה, ולא יהיה נאמן על כך כי אם בשבועה חמורה עפ"י דיני ישראל [של המקבל או של המתעסק מטעמו שימונה לכך על ידו]. כמו כן לא יהיה נאמן על הרווח או אי הרווח, כי אם בשבועה חמורה עפ"י דיני ישראל [של המקבל או של המתעסק מטעמו שימונה לכך על ידו], ועל הפסד הקרן לא יהיה נאמן כי אם בשני עדים כשרים ונאמנים ע"פ דיני ישראל. אם עפ"י כללי ההלכה לא ניתן יהיה לחייב את המקבל בראיות הנזכרות או בחלקם, יהיה על המקבל להמציא ראיות אחרות כפי המקובל והמתבקש בסוג עיסקאות כאלה, בכפוף לשקול דעתו של בית הדין.
- ב. במידה ולא יוכיח המקבל באופן האמור לעיל כי הסכום על פי תנאי העסקה הכספית (הנזכר לעיל סעיף 2.א.) גבוה מהסכום שע"פ תנאי העסקה ו / או הפיקדון (המפורטים לעיל בסעיף 1.א.) יידרש לשלם את הסכום המוגדר על פי תנאי העסקה הכספית.

4. תוקף השטר

- א. שטר זה חל רק על חובות של הסטודנטים לאוניברסיטה וכן על חובות של האוניברסיטה לסטודנטים.
- ב. שטר זה נתקבל כהחלטה גמורה ומחייבת ע"י הגורמים המוסמכים באוניברסיטה, ויש תוקף להחלטה והתחייבות זו ככל שאר התקנות הקובעות של האוניברסיטה.
- ג. בפירוש הותנה שגם אם מאיזו סיבה שהיא לא ידע המפקיד או המקבל עניין היתר עסקא זה, או לא ידע בכלל מהו היתר עסקא, יהיו נוהגים בו תנאי היתר עסקא זה, זאת משום שעל פי החלטת האוניברסיטה, היא לא תעסוק בעסקה כספית שיש בה איסור ריבית, וכל המתעסק עם האוניברסיטה – על פי תקנותיה הוא מתעסק.
- ד. תנאי שטר זה יחולו, אם וכאשר הדבר מתאפשר מבחינה הלכתית, ובאופן המועיל ביותר ע"פ כללי ההלכה, גם על עסקאות כספיות שבשעה שנעשו לא חלו עליהן עדיין תנאי שטר זה. במידה ויתברר כי אין אפשרות להחיל את תנאי שטר זה על עסקאות כספיות אלו, לא יגרע הדבר מתוקפו של השטר ביחס לעסקאות כספיות אחרות.
- ה. אם יש פרט בשטר זה שמחמתו נגרם חשש איסור ריבית, יחולו תנאי השטר בלעדיו עפ"י כללי היתר עסקא זה.
- ו. האוניברסיטה מאשרת בזאת התקשרות בהיתר עסקא זה באופן פרטי עם כל המעוניין בכך, באמצעות רישום באתר מכון כתר לכלכלה על פי התורה, וכן בכל מקום אחר אשר מופעל/יופעל בו הסדר כזה.
- ז. האוניברסיטה מודה ומאשרת כי עשתה כל הנדרש לפי כללי ההלכה בכדי שיחולו כל תנאי שטר זה, וכי שטר זה מחייב בכל דיון משפטי ובכל פורום שיפוטי.
- ח. למען הסר כל ספק; אין בשטר זה כדי לקבוע או להשפיע על הפורום השיפוטי בו יתבררו מחלוקות לפי שטר זה.

ולמען תת תוקף לכל האמור לעיל הננו כותבים שטר זה ומפרסמים לכל החלטתנו זאת.
לראיה באנו על החתום ע"פ הרשאה שיש לנו מהגורמים המוסמכים באוניברסיטה.

חתימה וחתימת

16.3.2023
היום

אישור מכון כת"ר

אנו מאשרים בזאת כי השטר הנ"ל נחתם עפ"י הרשאה שיש לחותמים מהגורמים המוסמכים באוניברסיטה והינו בר תוקף.

חתימה וחתימת

כ"ג אדר תשפ"ג 16/3/23

היום